

FEDICT
t.a.v. Samoera Jacobs
Maria-Theresiastraat 1/3
1000 Brussel

Per e-mail

Brussel, 17 september 2009

Referentie:

Fedict/2009/GB/341 - perceel 3 : Het verlenen van juridisch advies inzake persoonlijke levenssfeer en administratief recht

Onderwerp:

Advies over privacy aspecten van het gebruik van de eID door ambtenaren

Geachte mevrouw Jacobs,
Beste Samoera,

Verwijzend naar uw mail van 31 augustus 2009 sturen wij u in bijlage ons advies tot gebruik van de eID in een professionele context, in het bijzonder door ambtenaren.

Uiteraard staan wij ter beschikking voor bespreking en toelichting.

Vriendelijke groeten,

Jos Dumortier/Geert Somers

time.lex CVBA advocaten - avocats

Congresstraat / Rue du Congrès 35
B-1000 Brussels, Belgium

T. +32 (0)2 229 19 47

F. +32 (0)2 218 31 41

Ond. Nr.: 0890-217-005

info@timelex.eu

www.timelex.eu

Partners: Jos Dumortier, Geert Somers, Edwin Jacobs and Hans Graux

Inhoud

1. Referenties	3
2. Achtergrond.....	4
3. Gebruik van de eID in een professionele context	8
3.1 Het KB van 25 maart 2003 (gebruik eID in professionele context)	8
3.2 De wet van 8 augustus 1983 (machtiging voor gebruik rijksregisternummer)	8
3.3 De wet van 9 juli 1991 (activering identificatiegegevens op eID)	9
3.4 De wet van 9 juli 1991 (geautomatiseerde controle van de eID).....	10
3.5 Advies 13/2006 van de CBPL van 24 mei 2006 (veralgemening gebruik eID)	10
3.7 De federale Staat als eigenaar van de handtekeningcertificaten	11
3.8 Verantwoordelijkheid bij falen van de elektronische handtekening	11
4. Gebruik van de eID voor ondertekening van administratieve akten	12
4.1 Artikel 1322 Burgerlijk wetboek (onderhandse akten)	12
4.2 Artikel 1317 Burgerlijk Wetboek (authentieke akten)	12
4.3 Hoedanigheid van de ondertekenaar	13
5. Conclusie	13

1. Referenties

Belangrijkste regelgeving	Afkorting
Wet van 9 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten	Wet van 9 juli 1991
KB van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten	KB van 25 maart 2003
Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen	Wet van 8 augustus 1983
Wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatediensten	Wet van 9 juli 2001

Belangrijkste instanties	Afkorting
Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer	CBPL

Begrippen	Afkorting
Koninklijk besluit	KB
Elektronische identiteitskaart	eID
Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie	FEDICT

2. Achtergrond

De vragen die zich stellen in het kader van deze opdracht kunnen als volgt worden geformuleerd.

VRAAG 1: Mag de eID in een professionele context worden gebruikt en zo ja, onder welke voorwaarden?

Volgens advies verstrekt aan FEDICT is het antwoord op deze vraag negatief en wel om volgende redenen

- het gebruik van de eID voor professionele doeleinden zou eerst bij KB moeten worden geregeld aangezien het KB van 25 maart 2003 niet verwijst naar professionele activiteiten;
- het gebruik van het Rijksregisternummer is onderworpen aan een machtiging;
- de CBPL heeft zich in haar advies met betrekking tot Phenix tegen een onvoorwaardelijke veralgemening van het gebruik van de elektronische identiteitskaart uitgesproken;
- de eID kan niet gebruikt worden voor authenticatie- en handtekeningapplicaties wanneer de houder de certificaten niet heeft geactiveerd;
- geautomatiseerde controle van de identiteitskaart kan slechts op basis van een KB;
- het is niet zeker of de federale Staat, als eigenaar van de handtekeningcertificaten op de eID, het gebruik hiervan in een professionele context zou toelaten;
- het is onzeker hoe, in geval van falen van het systeem van elektronische handtekeningen, de verantwoordelijkheid verdeeld zou moeten worden tussen de federale Staat, de eigenaar van de certificaten, de uitgever van de certificaten en de gebruiker.

Relevante regelgeving en beslissingen waarop deze positie voornamelijk is gebaseerd:

- Wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten, in het bijzonder artikel 6, §7

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ingesteld bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, de vorm en de modaliteiten van aanmaak, afgifte en gebruik van (de kaart).

- KB van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten, in het bijzonder artikel 1

Een van deze beide documenten moet worden overgelegd bij elke vordering van de politie, evenals bij elke aangifte, bij elke aanvraag van getuigschriften en, in het algemeen, telkens als de houder het bewijs van zijn identiteit dient te leveren.

- Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, in het bijzonder artikel 8

De machtiging om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken wordt verleend door het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15, aan de overheden, de instellingen en de personen die zijn bepaald in artikel 5, eerste lid.

- Advies 13/2006 van de CBPL van 24 mei 2006 (Advies met betrekking tot Phenix)

39. Quant à l'opportunité ou non d'imposer l'utilisation de la carte d'identité électronique, s'il convient de distinguer la fonction d'identification traditionnelle de la carte d'identité de ses deux nouvelles fonctions que constituent l'authentification électronique et la signature électronique, la Commission relève qu'en vertu de l'article 6, §7 de la loi précitée du 19 juillet 1991, il appartient également au Roi, après avis de la Commission, de déterminer, en plus des autorités et officier public sur la réquisition desquels la carte d'identité doit être présentée, les modalités d'utilisation de la carte d'identité.

61. La Commission considère que l'utilisation de certificat des signatures électroniques professionnelles pourrait être envisagée dans la mesure où cette solution présente l'avantage, d'une part, d'atteindre la finalité voulue qui est de signer électroniquement tout en attestant de sa qualité spécifique sans que le numéro de registre national ne soit utilisé et, d'autre part, d'éviter une extension de l'utilisation de la carte d'identité à la sphère professionnelle. De tels certificats pourraient, en effet, attester de la qualité professionnelle spécifique d'un signataire.

- Wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten, in het bijzonder artikel 6, §2 *in fine* en §4

De houder van de kaart kan desgewenst afzien van de activering van de onder 1° tot 3° van het vorige lid vermelde gegevens.

Elke geautomatiseerde controle van de identiteitskaart door optische of andere leesprocedés moet het voorwerp uitmaken van een koninklijk besluit (...).

VRAAG 2: Mag de elektronische handtekening gebruikt worden voor administratieve akten en zo ja, onder welke voorwaarden?

Volgens advies vertrekt aan FEDICT is het antwoord op deze vraag negatief en wel om volgende redenen

- de toelaatbaarheid van elektronische handtekeningen is enkel geregeld voor onderhandse akten;
- om de elektronische handtekening toe te laten voor authentieke akten zou de wetgever eerst artikel 1317 Burgerlijk Wetboek moeten aanpassen;
- de elektronische handtekening zou nochtans wel gebruikt mogen worden voor interne verhoudingen binnen de administratie, hoewel rekening moet worden gehouden met het advies van de Raad van State van 14 mei 1998, waarbij deze zich uitsprak dat, in de huidige stand van de wetgeving (*nota bene: op het moment van het advies in 1998*), het beter is af te zien van de elektronische handtekening voor authentieke akten;
- het gebruik van de elektronische handtekening van de eID is te risicovol in een professionele context omdat zij geen waarborgen biedt omtrent de professionele hoedanigheid van de ondertekenaar. Er zou daarom verbinding moeten zijn met een aparte databank waarin de hoedanigheden en bevoegdheden van de betrokken personen zijn opgenomen; het up-to-date houden van een dergelijke databank zou verschrikkelijk moeilijk zijn;

Relevante regelgeving en beslissingen waarop deze positie voornamelijk is gebaseerd:

- Artikel 1322 Burgerlijk Wetboek

Kan, voor de toepassing van dit artikel, voldoen aan de vereiste van een handtekening, een geheel van elektronische gegevens dat aan een bepaalde persoon kan worden toegerekend en het behoud van de integriteit van de inhoud van de akte aantoonst.

- Artikel 1317 Burgerlijk Wetboek

Een authentieke akte is een akte die in de wettelijke vorm is verleden voor openbare ambtenaren die daartoe bevoegd zijn ter plaatse waar zij is opgemaakt.

Ze mag op elke informatiedrager geplaatst worden, mits ze opgemaakt en bewaard wordt onder de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepaalde voorwaarden.

- Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 24 novembre 2006 concernant l'envoi électronique des actes des autorités communales dans le cadre de la tutelle administrative

Les actes des autorités communales et les arrêtés du Gouvernement, tels que visés dans l'ordonnance du 14 mai 1998 organisant la tutelle administrative sur les communes de la Région de Bruxelles-Capitale, peuvent être transmis par courrier électronique. Ces actes doivent être authentifiés par une signature électronique avancée, réalisée sur la base d'un certificat qualifié et conçue au moyen d'un dispositif sécurisé de création de signature, tel que défini à l'article 4 de la loi de 9 juillet 2001 fixant certaines règles relatives au cadre juridique pour les signatures électroniques et les services de certification.

- Avis du Conseil d'Etat à propos de l'ordonnance du 14 mai 1998 organisant la tutelle administrative sur les communes de la Région de Bruxelles-Capitale

Pour commode qu'il soit, le procédé consistant à transmettre des documents électroniques n'offre pas, en cas de contestation, les mêmes garanties que présente la transmission de documents sur lesquels est apposée la signature manuscrite du fonctionnaire compétent. Il est rappelé, à ce sujet, que l'acte revêtu de la signature manuscrite d'un fonctionnaire agissant dans les limites de ses attributions est, conformément aux articles 1317 et suivants du code civil, est un acte authentique dont l'exactitude ne peut être contestée que par voie d'une inscription en faux. Tel n'est pas le cas d'un document transmis par voie électronique. En l'état actuel des règles de droit commun de la preuve – lesquelles sont contenues dans le code civil et échappent à la compétence des régions – les difficultés de preuve qui surgiraient, en cas de litige, du fait du recours au mode de transmission envisagé sont telles qu'il est préférable d'y renoncer.

- Wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatediensten, in het bijzonder artikel 4

Behoudens andersluidende wettelijke bepalingen kan niemand verplicht worden rechtshandelingen te stellen via elektronische weg.

3. Gebruik van de eID in een professionele context

3.1 *Het KB van 25 maart 2003 (gebruik eID in professionele context)*

Het KB van 25 maart 2003 is de uitvoering van artikel 6, § 7 van de wet van 9 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten. Laatstgenoemd artikel bepaalt o.m. data de Koning de vorm en de modaliteiten van het gebruik van de identiteitskaart zal bepalen. De formulering van artikel 1 van het KB is zeer breed. Het bepaalt dat de identiteitskaart in bepaalde gevallen moet worden voorgelegd maar formuleert dit in zeer algemene termen: (de kaart moet worden voorgelegd) “(...) in het algemeen, telkens als de houder het bewijs van zijn identiteit dient te leveren.”

Kan men hieruit afleiden dat de kaart niet mag voorgelegd worden door een ambtenaar die zijn identiteit dient te bewijzen bij de uitoefening van zijn functie? Deze gevolgtrekking blijkt alvast niet uit de tekst. Daarin wordt namelijk geen onderscheid gemaakt tussen mogelijke finaliteiten van het gebruik.

Ook het verslag aan de Koning geeft o.i. geen uitsluitel. Het is wellicht correct dat bij het opstellen van dit verslag niet uitdrukkelijk aan het gebruik door ambtenaren in de uitoefening van hun functie is gedacht. Anderzijds wordt er in dat verslag toch duidelijk een link gelegd naar de algemene e-government context en wordt verwezen naar het gebruik van de elektronische identiteitskaart door zowel “administraties” als “burgers”.

Artikel 1 van het KB kan dus bezwaarlijk uitgelegd worden als een bepaling waarin het gebruik van de elektronische identiteitskaart door ambtenaren in de uitoefening van hun functie zou zijn uitgesloten. Een aanpassing van het KB zou misschien de kwestie kunnen verduidelijken maar lijkt niet strikt noodzakelijk voor dit gebruik.

3.2 *De wet van 8 augustus 1983 (machtiging voor gebruik rijksregisternummer)*

Ingevolge artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 mag het identificatienummer van het rijksregister enkel worden gebruikt na machtiging verleend door het sectoraal comité van het rijksregister. Enkel bepaalde categorieën van overheden en instellingen komen voor een machtiging in aanmerking. Momenteel is er geen machtiging die een veralgemeend gebruik van het rijksregisternummer van ambtenaren toelaat.

De vraag – die ook elders al herhaaldelijk is opgedoken – is echter of het gebruik van de elektronische identiteitskaart automatisch ook leidt tot het gebruik van het rijksregisternummer van de houder van die kaart. M.a.w. kan men stellen dat een ambtenaar, wanneer hij zijn identiteitskaart gebruikt als authenticatiemiddel of voor de ondertekening van een document, automatisch zijn rijksregisternummer meedeelt met het oog op het gebruik daarvan?

Onbetwistbaar is natuurlijk dat bij het gebruik van de kaart het rijksregisternummer wordt gelezen en overgedragen. Wèl voor discussie vatbaar is echter of de persoon, organisatie of instelling die het

nummer registreert, op dat moment het nummer “gebruikt”. De wet bepaalt nergens wat onder die term verstaan moet worden. Volgens de gewone interpretatieregels valt men dan terug op de betekenis van het woord in het gewone taalgebruik. In het Van Dale Woordenboek der Nederlandse Taal wordt “gebruik” gedefinieerd als “het zich bedienen van een middel tot een zeker doel, met de bijgedachte van duur of herhaling, bijvoorbeeld: het gebruik van pen en inkt”.

Een toepassing waarbij het rijksregisternummer weliswaar wordt doorgezonden maar waarbij met dit nummer verder niets gebeurt, “gebruikt” het rijksregisternummer dus niet. Dat is belangrijk omdat zowel bij het doorsturen van de elektronische identiteitsgegevens op de kaartchip als bij het verzenden van het certificaat, moeilijk kan vermeden worden dat ook het rijksregisternummer mee over de lijn gaat. Als men met dat nummer niets doet en het bijvoorbeeld niet als controlecriterium hanteert, is er geen probleem. Toepassingen met de elektronische identiteitskaart die geen gebruik maken van het rijksregisternummer hebben geen machtiging nodig.

De wettelijke beperkingen op het gebruik van het nummer verzetten zich, volgens ons, dus niet tegen het louter lezen van het rijksregisternummer maar wel tegen het verdere gebruik ervan. Uiteraard is deze interpretatie voor discussie vatbaar maar zeker verdedigbaar.

De wettelijke beperkingen op het gebruik van het rijksregisternummer verbieden, volgens ons, niet per definitie het gebruik van de eID op zich. Bovendien zou, waar mogelijk, een machtiging kunnen worden gevraagd. Ook wordt aangeraden om, zo mogelijk, ervoor te zorgen dat het rijksregisternummer, wanneer het via de elektronische identiteitskaart door een derde wordt ontvangen, dermate te beveiligen dat verder gebruik uitgesloten is. We verwijzen hier naar de destijds voorgestelde technische oplossingen om het rijksregisternummer bij gebruik van de elektronische identiteitskaart te onderwerpen aan een onomkeerbare hashfunctie.

3.3 De wet van 9 juli 1991 (activering identificatiegegevens op eID)

Ingevolge artikel 6, §2 *in fine* van de wet van 9 juli 1991 kan de houder van een elektronische identiteitskaart desgewenst afzien van de activering van de volgende gegevens: 1) de identiteits- en handtekeningsleutels, 2) de identiteits- en handtekeningcertificaten, en 3) de geaccrediteerde certificatedienstverlener. Het staat ambtenaren vrij gebruik te maken van dit recht. Het feit dat zij onder de directe bevelsmacht staan van het bestuur waaraan zij in vast verband hun diensten leveren verandert hier niets aan.

Wanneer ambtenaren gebruik zouden maken van hun recht om bepaalde identificatiegegevens niet te activeren op hun eID, betekent dit uiteraard dat zij bij de uitoefening van hun functie hun identiteitskaart niet kunnen gebruiken. Volgens ons kan men een ambtenaar niet dwingen om zijn sleutels en certificaten te activeren maar dat sluit natuurlijk niet dat een betrokken overheid daarom kan verzoeken. In elk geval is artikel 6, § 2 *in fine* van de wet van 9 juli 1991 geen obstakel om de elektronische identiteitskaart te laten gebruiken door ambtenaren in functie die de activering niet weigeren. Indien men de ambtenaren zou willen dwingen om voor het gebruik van de kaart in

hun functie de certificaten te activeren, is, volgens ons, een aanpassing van de wet nodig.

3.4 De wet van 9 juli 1991 (geautomatiseerde controle van de eID)

Volgens artikel 6, § 4 van de wet van 9 juli 1991 kan een geautomatiseerde controle van de identiteitskaart door optische of andere leesprocedures niet plaatsvinden zonder dat hierover eerst omkaderende bepalingen zijn vastgelegd in een KB. “Elke geautomatiseerde controle van de kaart door optische of andere leesprocedures moet het voorwerp uitmaken van een koninklijk besluit, na advies van het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen”.

Dit artikel heeft uiteraard betrekking op de geautomatiseerde controle van de (vroegere) niet-elektronische identiteitskaart. De elektronische identiteitskaart wordt vanzelfsprekend altijd op geautomatiseerde wijze, nl. door middel van een computer en een kaartlezer, gecontroleerd. Het was natuurlijk niet de bedoeling van de wetgever om elke vorm van lectuur van de elektronische identiteitskaart afzonderlijk te regelen via een koninklijk besluit.

Op termijn zou de geciteerde bepaling natuurlijk beter worden geschrapt want in de context van de elektronische identiteitskaart leidt ze tot verwarring.

In elk geval is de stelling dat voor elke geautomatiseerde controle van de elektronische identiteitskaart een Koninklijk besluit noodzakelijk zou zijn, juridisch moeilijk verdedigbaar. Deze stelling zou in de praktijk het gebruik van de kaart vrijwel onmogelijk maken en dat kan zeker niet de bedoeling van de wetgever zijn geweest. Een meer acceptabele interpretatie is dus dat de bepaling, die dateert van de periode vooraleer de elektronische identiteitskaart werd ingevoerd, enkel slaat op geautomatiseerde controle van de oude niet-elektronische kaart.

3.5 Advies 13/2006 van de CBPL van 24 mei 2006 (veralgemening gebruik eID)

De CBPL heeft in nummer 61 van haar advies 13/2006 gesteld dat een uitbreiding van het gebruik van de eID tot de beroepssfeer zou kunnen worden vermeden door het gebruik van een professioneel handtekeningcertificaat. De CBPL lijkt zich hiermee indirect tegen een algemeen gebruik van de eID uit te spreken. Letterlijk staat in het advies het volgende:

“De Commissie meent dat het gebruik van een professioneel handtekeningcertificaat zou kunnen overwogen worden in die mate dat deze oplossing het voordeel biedt, enerzijds, het beoogde doeleinde te bereiken dat erin bestaat elektronisch te ondertekenen en hierbij zijn specifieke hoedanigheid te bewijzen zonder dat het rijksregisternummer wordt gebruikt en anderzijds, een uitbreiding van het gebruik van de elektronische identiteitskaart tot de beroepssfeer te vermijden. Dergelijke certificaten zouden inderdaad de specifieke professionele hoedanigheid van de ondertekenaar kunnen bewijzen”

De Commissie heeft inderdaad aanbevolen “dat er maatregelen worden genomen met het oog op het gebruik van de professionele elektronische certificaten”. Ongetwijfeld heeft de Commissie gelijk dat de invoering van dergelijke certificaten bepaalde voordelen zouden opleveren. Maar tussen wens en werkelijkheid bestaat natuurlijk een verschil en de aanbeveling van de Commissie kan niet zomaar onmiddellijk worden omgezet in de realiteit. Ondertussen heeft de Commissie in andere adviezen – o.m. in verband met het eHealth-Platform – projecten goedgekeurd die op een veralgemeend gebruik van de elektronische identiteitskaart zijn gesteund. Volgens de Commissie is het feit dat voorlopig nog geen “ambtenarencertificaten” bestaan, kennelijk geen wettelijk obstakel om de kaart, ook door ambtenaren in functie, te laten gebruiken.

3.7 De federale Staat als eigenaar van de handtekeningcertificaten

Het is niet zeker of de federale Staat, als eigenaar van de handtekeningcertificaten op de eID, het gebruik hiervan in een professionele context zou toelaten.

Dit argument is voor ons niet helemaal duidelijk. De Staat is namelijk geen “eigenaar” van de handtekeningcertificaten. De certificaten worden, onder bepaalde voorwaarden die neergeschreven zijn in de “verklaring met betrekking tot de certificatiepraktijk” (certification practice statement), uitgegeven door de certificatedienstverlener “Citizen CA” (Certipost). Zie: http://repository.eid.belgium.be/NL/downloads/Citizen/CPS_CitizenCA.pdf

De voorwaarden waaronder de certificatedienstverlener (Citizen CA) de certificaten aan de houder van de elektronische identiteitskaart uitreikt, voorzien niet in een beperking voor het gebruik van deze certificaten in een professionele context, bijvoorbeeld door ambtenaren in functie.

3.8 Verantwoordelijkheid bij falen van de elektronische handtekening

Het is onzeker hoe, in geval van falen van het systeem van elektronische handtekeningen, de verantwoordelijkheid verdeeld zou moeten worden tussen de federale Staat, de eigenaar van de certificaten, de uitgever van de certificaten en de gebruiker.

Het is voor ons onduidelijk wat met “falen van het systeem van elektronische handtekeningen” wordt bedoeld. Indien echter hierbij gedacht wordt aan een uitvallen van de systemen van de certificatedienstverlener, waardoor een handtekening niet zou kunnen worden gecontroleerd, ligt het antwoord over de aansprakelijkheden in het contract dat de Belgische Staat destijds met de certificatedienstverlener heeft gesloten.

De verantwoordelijkheden voor het falen van het systeem zullen in de praktijk, zoals bij vele geautomatiseerde systemen, in de praktijk geval per geval bekeken moeten worden. Dit aspect heeft eerder betrekking op het algemeen risicobeheer van de overheid in verband met de elektronische identiteitskaart maar staat niet het gebruik van de kaart door ambtenaren in functie in de weg.

4. Gebruik van de eID voor ondertekening van administratieve akten

4.1 Artikel 1322 Burgerlijk wetboek (onderhandse akten)

Een eerste vraag die zich stelt is deze of het gebruik van elektronische handtekeningen beperkt is tot onderhandse akten. Artikel 1322 Burgerlijk Wetboek bepaalt onder welke voorwaarden onderhandse akten (dit zijn ondertekende documenten tussen privé personen) ook in elektronische vorm dezelfde bindende bewijskracht kunnen krijgen als met de hand ondertekende documenten. Voorwaarde hiervoor is dat een geheel van elektronische gegevens aan een bepaalde persoon kan worden toegerekend en dat het behoud van de integriteit van de akte kan worden aangetoond.

Artikel 1322 B.W. heeft in de praktijk een ruim toepassingsgebied dat niet beperkt is tot de context van het burgerlijk recht. Het artikel is, met betrekking tot de handtekening, het “gemeen recht” waarnaar ook vaak wordt verwezen wanneer over de handtekening moet geoordeeld worden in andere contexten, zoals het administratief recht of het arbeidsrecht.

Het gebruik van elektronische handtekeningen is dus zeker niet beperkt tot onderhandse akten in de zin van het Burgerlijke Wetboek. Het principe van artikel 1322, lid 2, kan ook als gemeenrechtelijk beginsel gehanteerd worden in andere rechtsgebieden. Concreet betekent dit dat de geldigheid van een elektronische handtekening door een ambtenaar in functie zal beoordeeld worden aan de hand van de criteria van artikel 1322 B.W. Wel mogen bij KB aanvullende eisen voor het gebruik van elektronische handtekeningen in de openbare sector worden gesteld, op voorwaarde dat deze eisen objectief, transparant, evenredig en niet discriminerend zijn en op voorwaarde dat zij slechts betrekking hebben op de specifieke kenmerken van de betrokken toepassing.

4.2 Artikel 1317 Burgerlijk Wetboek (authentieke akten)

Een tweede vraag die zich stelt is of deze of artikel 1317 Burgerlijk Wetboek zou moeten aangepast worden om de elektronische handtekening toe te laten voor authentieke akten. Artikel 1317 Burgerlijk Wetboek voorziet nochtans reeds in de mogelijkheid authentieke akten in elektronische vorm op te stellen. Het artikel stelt wel als voorwaarde dat de modaliteiten van opmaak en bewaring van de elektronische handtekening voor authentieke akten eerst worden vastgelegd in een KB.

De elektronische handtekening zou wel gebruikt mogen worden voor interne verhoudingen binnen de administratie, hoewel rekening moet worden gehouden met het advies van de Raad van State van 14 mei 1998, waarbij deze zich uitsprak dat, in de huidige stand van de wetgeving, het beter is af te zien van de elektronische handtekening voor authentieke akten.

Het is niet correct te stellen dat de wetgever artikel 1317 Burgerlijk Wetboek zou moeten aanpassen om de elektronische handtekening toe te laten voor authentieke akten. Het advies van de Raad van State uit 1998 is achterhaald omdat de wetgever expliciet ook elektronische authentieke akten viseert. Wel is het correct te stellen dat voor de elektronische handtekening van authentieke akten door ambtenaren in functie nog uitvoeringsbepalingen nodig zijn.

Bovendien is niet elke administratief document een authentieke akte. De eID kan perfect gebruikt

Ondertussen kan echter de elektronische identiteitskaart door ambtenaren worden gehanteerd voor authenticatiedoeleinden of voor ondertekening van documenten die geen authentieke akten zijn.

4.3 Hoedanigheid van de ondertekenaar

Er wordt geargumenteed dat het gebruik van de elektronische handtekening van de eID te risicovol zou zijn in een professionele context omdat zij geen waarborgen biedt omtrent de professionele hoedanigheid van de ondertekenaar. Er zou daarom verbinding moeten zijn met een aparte databank waarin de hoedanigheden en bevoegdheden van de betrokken personen zijn opgenomen. Het up-to-date houden van een dergelijke databank zou verschrikkelijk moeilijk zijn.

De waarborgen omtrent de professionele hoedanigheid van een ambtenaar ondertekenaar worden ook in een analoge omgeving niet geboden. Ook aan de handgeschreven handtekening is geen aparte databank gekoppeld met hoedanigheden en bevoegdheden van de ondertekenaar.

5. Conclusie

Volgens ons zijn er geen reële wettelijke obstakels om de elektronische identiteitskaart te laten gebruiken door ambtenaren bij de uitoefening van hun functie. De rechtszekerheid in dit verband zou echter verhoogd kunnen worden door bepaalde wettelijke en reglementaire ingrepen.

Ambtenaren kunnen in de huidige stand van de wetgeving niet gedwongen worden om de certificaten op hun identiteitskaart te activeren. Ze kunnen echter wel worden opgeroepen om dat te doen indien het voor de uitoefening van hun functie nodig zou zijn.

In deze nota zijn de verschillende juridische aspecten met betrekking tot het gebruik van de elektronische identiteitskaart door ambtenaren helaas slechts kort behandeld. Meer diepgaande studie is nodig om aan te duiden op welke manier de rechtszekerheid op dit domein kan worden verbeterd.